

بسمه تعالی

گزارش شرکت در نشست مقدماتی کنفرانس وزیران و
روسای ثبت احوال

و

آمارهای حیاتی کشورهای عضو اسکاپ (بانکوک: پنجشنبه

و جمعه ۶ و ۷ شهریور ۱۳۹۳)

مقدمه:

اهمیت نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی سالهاست که مورد توجه دولت ها قرار گرفته و در سطح ملی و منطقه ای تلاش های زیادی برای تقویت و اصلاح این نظام صورت گرفته است و دولت ها با همکاری سازمان های بین المللی و منطقه ای استراتژیهای اصلاح نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی را طراحی و اجرا می کنند. کشورهای منطقه آسیا و اقیانوسیه نیز با عطف توجه به اهمیت ثبت وقایع حیاتی برای اشخاص و دولتها اقداماتی را در سال های اخیر برای اصلاح و تقویت ثبت احوال در کشورهای عضو آغاز کرده اند. برای نمونه:

۷ در سال ۲۰۱۱ کشورهای اسکاپ (کمیسیون اقتصادی و اجتماعی ملل متحد در منطقه آسیا و پاسیفیک) اولین قطعنامه (۶۷/۱۲) را در خصوص اهمیت نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی تصویب کردند.

۷ در ۲۰۱۲، با حضور نمایندگان بیش از ۴۶ کشور عضو، در خصوص برنامه را هبردی منطقه ای در زمینه ثبت احوال و آمارهای حیاتی توافق حاصل شد.

۷ در دسامبر ۲۰۱۳ در اجلاسی که با میزبانی اسکاپ و با حضور ۲۳۰ نفر از مقامات کشورهای عضو و ۲۲ سازمان منطقه ای و بین المللی برگزار شد توافق به عمل آمدتا :

۱- کنفرانس وزیران و روسای سازمان های ثبت احوال کشور های عضو مرتبط با ثبت احوال آمارهای حیاتی تشکیل شود.

۲- یک گروه راهبری منطقه ای برای راهنمایی و هدایت فعالیت ها و زمینه سازی برای تشکیل کنفرانس وزراء تشکیل شود.

اولین نشست گروه راهبری منطقه ای در دسامبر ۲۰۱۳ با حضور نمایندگان ۳۶ دولت تشکیل و پیش نویس اعلامیه وزیران و چارچوب اقدام منطقه ای تهیه و ارائه شد و در نهایت مقرر گردید به منظور کسب نظرات دولت ها و آماده سازی اسناد برای نشست وزراء، نشست مقدماتی کارشناسان و نمایندگان کشورهای عضو برای بررسی اعلامیه وزیران و چارچوب اقدام منطقه ای در بانکوک تشکیل گردد.

زمان و محل تشکیل نشست

نشست مقدماتی نمایندگان دولت های عضو، روزهای پنجشنبه و جمعه ۶ و ۷ شهریور در محل ساختمان اجلاس های سازمان ملل متحد در شهر بانکوک در دو روز و چهارنوبت صبح از ساعت ۸/۳۰ الی ۱۳ و عصر ۱۵ الی ۱۷ برگزار گردید.

شرکت کنندگان

نمایندگان ۳۲ کشور عضو و چندین سازمان بین المللی (یونیسف ، سازمان بهداشت جهانی ، کمیساریای عالی پناهندگان).

هدف اجلاس

بررسی اعلامیه وزیران ر و روسای سازمانهای ثبت احوال و آمارهای حیاتی و برنامه چارچوب اقدام منطقه ای کشورهای عضو اسکاپ به منظور طرح در نشست آتی وزیران در آذرماه سال جاری

شعار اجلاس:

- مطابق پیش نویس اعلامیه وزراء دهه ۲۰۲۵-۲۰۱۴ دهه ثبت احوال در اسکاپ معرفی خواهد شد.

۱- برنامه های نشست

پس از ثبت نام اعضا، استقرار در محل نشست مراسم افتتاحیه آغاز گردید. ابتدا آقای Shun-ichi Murata معاون اجرایی اسکاپ بایان اینکه ثبت احوال و آمارهای حیاتی یکی از مسائل اساسی توسعه کشورهای منطقه ای گفت: از طریق ثبت ولادت است که دولت‌ها امکان برنامه ریزی و دریافت تصویری از جمعیت کشور و تخصیص بهینه منابع برای آن را می یابند و به وسیله ثبت علت مرگ نیز می توانند به ارتقای کیفیت بهداشت و سلامت نسل های آتی کمک کنند.

خانم Lisa G. Bersales مدیرکل آمار و ثبت احوال فیلیپین نیز در ادامه با بیان اینکه چشم انداز کشورهای اسکاپ ثبت تمامی ولادتها در ۲۰۲۵ است، گفت: باید تمامی کودکان منطقه طی این ده سال مدارک هویتی داشته باشند تا از حقوق قانونی کامل برخوردار شوند و این امکان پذیر نیست مگر به وسیله نظام ثبت احوال مسئول و با پوشش کامل.

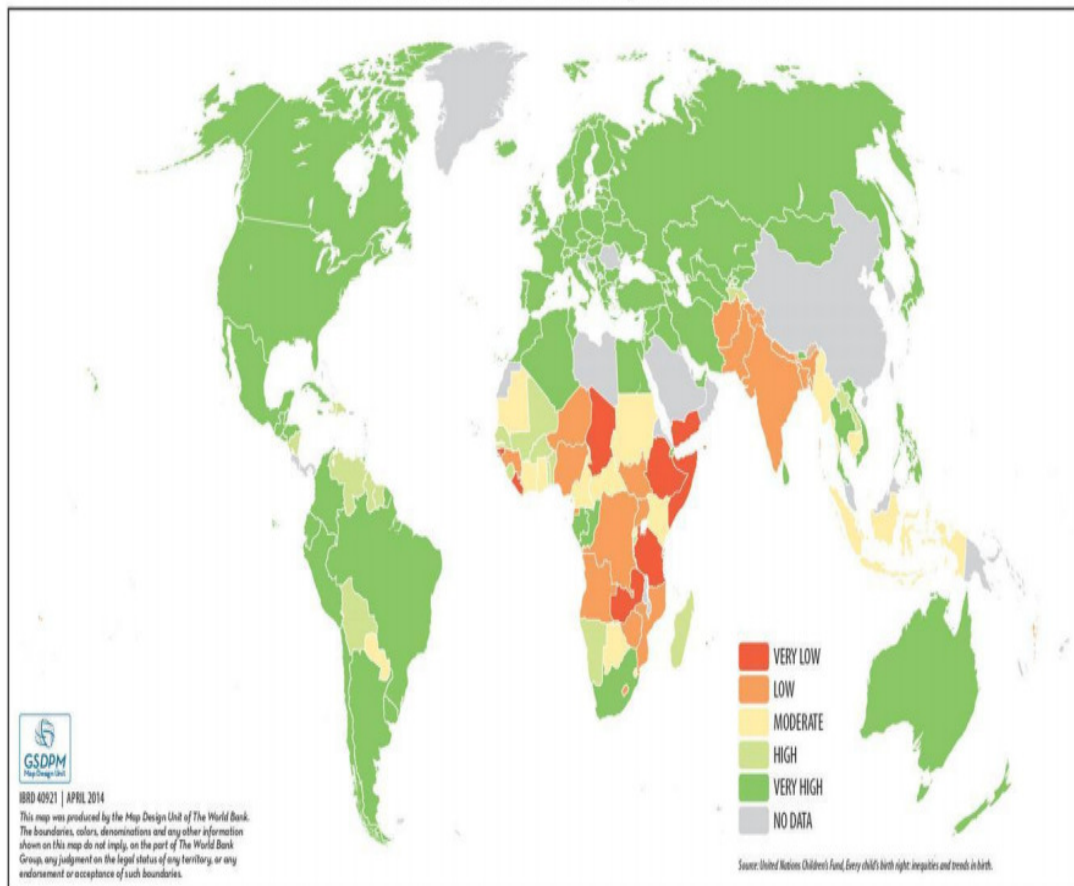
دکتر Isiye N.dombi معاون منطقه ای یونیسف در اسکاپ گفت: در نگاه اول کشورهای عضو اسکاپ همگی دارای نظام ثبت احوال هستند، اما با موشکافی در این نظام ها مشخص می شود که تفاوت‌های آشکاری بین آنها از حیث پوشش و کیفیت اقدامات وجود دارد. لذا ما به استفاده از نوآوری ها و تبادل تجربیات یعنی همدیگر نیازمندیم.

سپس ، گزارش اسکاپ از وضعیت ثبت وقایع حیاتی در منطقه اسکاپ ارائه شد. بر طبق این گزارش در جهان، سالیانه حدود ۲۲۹ میلیون ولادت کودک زیر ۵ سال به ثبت می رسد که نیمی از آنها مربوط به منطقه آسیا و پاسیفیک است. در سال ۲۰۱۳ ، ۱۳۵ میلیون کودک زیر ۵ سال در منطقه آسیا و پاسیفیک ثبت ولادت نشده اند که از این تعداد ۳۲ میلیون نفر در شرق آسیا و پاسیفیک و ۱۰۳ میلیون نفر مربوط به جنوب آسیا هستند. (فقط ۳۹ در صد ولادت کودکان زیر ۵ سال ثبت شده است).

پوشش ثبت ولادت در دسامبر ۲۰۱۳

BIRTH REGISTRATION COVERAGE, DECEMBER 2013

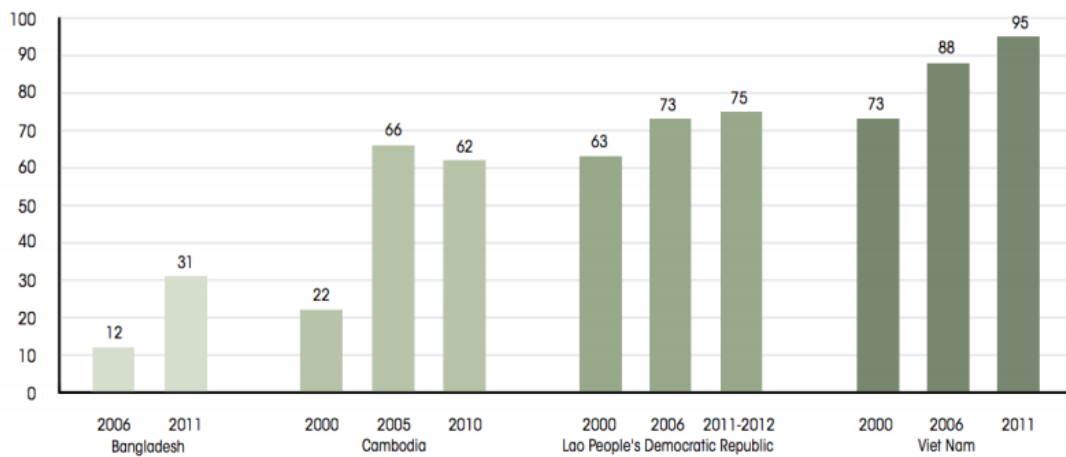

همانطور که ملاحظه می شود جمهوری اسلامی ایران در سطح پوشش خیلی بالا قرار دارد.

درصد کودکان زیر ۵ سال آسیائی در سال ۲۰۱۳ در چند کشور منتخب
که ولادت آنها به ثبت رسیده است.

Progress is being made...

Percentage of children under age five whose births are registered, in selected countries in Asia

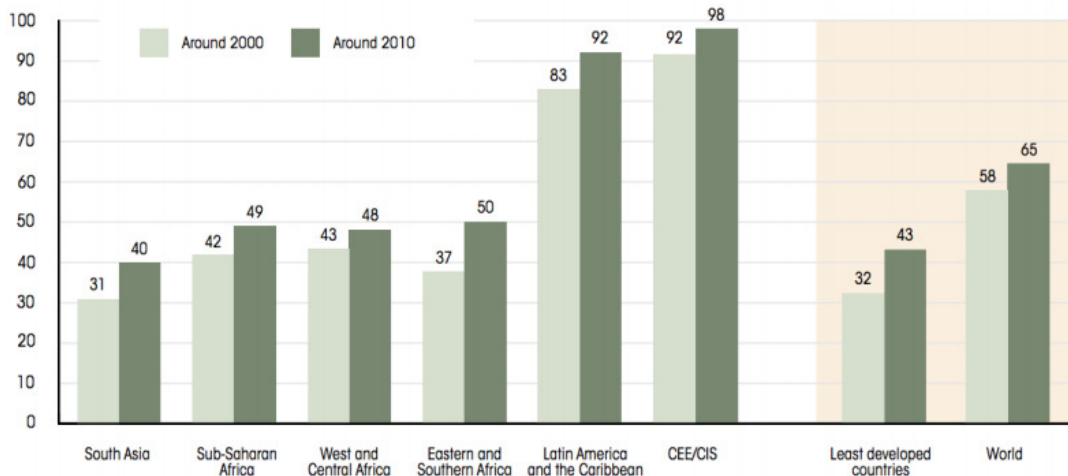

Source: *Inequities and trends in birth registration* (UNICEF, 2013)

درصد کودکان زیر ۵ سال در منطقه آسیا و پاسیفیک در سال ۲۰۱۳ که ولادت آنها به ثبت رسیده است .

Progress is being made...

Percentage of children under age five whose births are registered, by region

Source: *Inequities and trends in birth registration (UNICEF, 2013)*

برطبق این گزارش نابرابری در ثبت ولادت ادامه دارد:

✓ نابرابری براساس جنس (دختر و پسر)

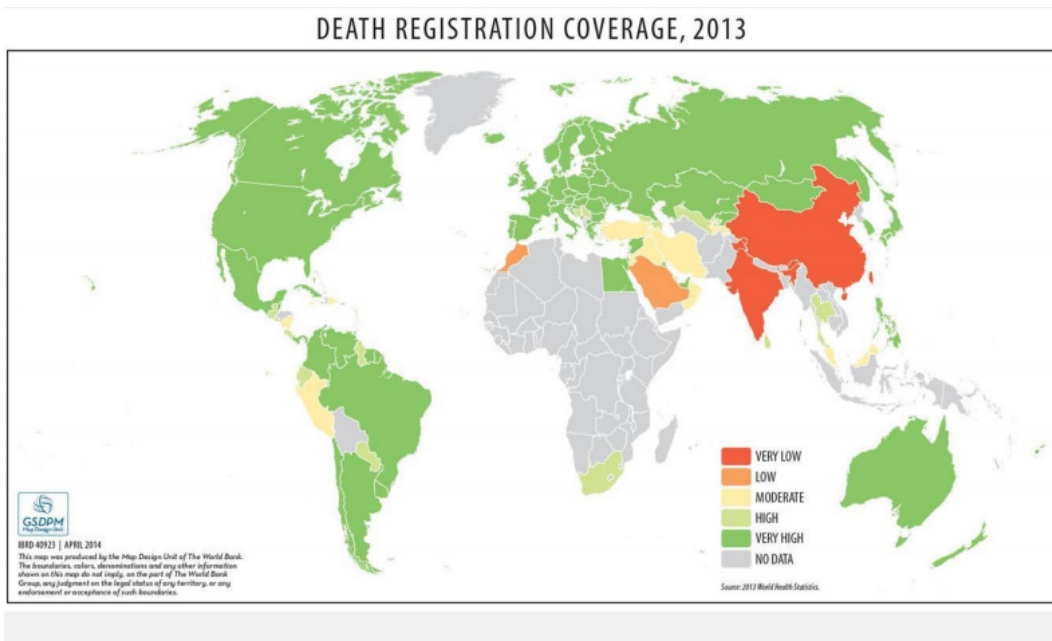
✓ نابرابری براساس مناطق شهری و روستایی (. حدود ۵۰٪ ولادتها در حاشیه

شهرها به ثبت می رسد . در جنوب آسیا ۵۳/۳۴ و در کشور جهان ۸۰/۵۱)

✓ شرایط اجتماعی - اقتصادی در ثبت ولادت نقش زیادی دارد به نحوی که در تمام منطقه، پوشش ثبت ولادت در مناطق برخوردار، بسیار بالاتر از مناطق کم تر برخوردار است. (در برخی مناطق تا ۲ دو برابر)

ثبت مرگ در منطقه آسیا و پاسیفیک

مطابق گزارش:

✓ سازمان بهداشت حیاتی برآورد کرده است که دو سوم مرگ ها به ثبت نمی رسند یا ثبت علل مرگ دقیق نیست.

✓ تنها چهارکشور در منطقه آسیا و پاسیفیک آمارهای مرگ با کیفیت بالا و ۱۳ کشور با کیفیت متوسط تولید می کنند.

✓ در ۲۲ کشور آمارهای مرگ براساس ثبت علت مرگ در ثبت احوال تولید میشود.

✓ جمهوری اسلامی ایران در سطح متوسط قرار دارد.

از نظر گزارش موانع و محدودیت ها کدامند؟

- فقدان سرمایه گذاری در نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی
- عدم آگاهی دولتها از اهمیت نظام ثبت احوال
- هزینه ، فاصله، تبعیض، فقدان اعتماد و اطمینان نسبت به نظام ثبت احوال.
- فقر قانون و مقررات استاندارد در حوزه ثبت احوال: نقص چارچوب قانونی ، نقص در هماهنگی بین نهادها و مراجع مسئول.
- کمبود آگاهی عمومی از اهمیت و ارزش ثبت وقایع حیاتی.
- تکیه بر آمارهای حاصل از سرشماری ، نمونه گیری.

پس از مراسم افتتاحیه رییس و اعضای هیات ریسه با نظر شرکت کنندگان انتخاب شدند و آقای Chandramouli Chandrasekaran از هندوستان به عنوان رییس برگزیده شد. سپس در پنلی با حضور تعدادی از اعضا و کارشناسان اسکاپ چالش های ثبت احوال و آمارهای حیاتی در کشورهای اسکاپ مورد بررسی قرار گرفت. پس از بحث درخصوص موضوع پنل:

- اعضاء بر اهمیت همکاری و هماهنگی بین نهادهای مرتبط دولتی و غیردولتی در سطح ملی محلی و منطقه ای تاکید کردند و معتقد بودند از طریق مدیریت صحیح، هزینه اقدامات اصلاح نظام ثبت احوال کاهش خواهد یافت.
- اهمیت نقش علمای مذهبی، نظام سیاسی و مراکز بهداشتی و درمانی مورد تاکید قرار گرفت.
- اعضاء بر وجود یک چارچوب قانونی استاندارد (قانون ثبت احوال و آمارهای حیاتی) تاکید کردند و معتقد بودند حمایت سیاسی حاکمیت، تضمینی برای حصول به موفقیت خواهد بود.

- توسعه مشوق ها برای ثبت به موقع وقایع حیاتی مخصوصا وقایع مرتبط با دختران و زنان و مرگ و میر کودکان مورد توجه واقع شد.

- بهره گیری از فن آوری های ارتباطی روز همانند پست الکترونیک، ایجاد پایگاه های داده از نظر شرکت کنندگان در پنل از لوازم توسعه در نظام ثبت احوال می باشد.

در انتهای پنل، نماینده سازمان برنامه ریزی بین الملل که مسئولیت برگزاری نشست سازمان ها و گروه های مردم نهاد در ارتقای ثبت احوال را در روز قبل به عهده داشت، گزارشی از روند برگزاری اجلاس و اهمیت نقش این سازمان ها و گروه ها در همکاری با نظام ثبت احوال کشورها ارائه کرد و آمادگی سازمان خود را برای همکاری با کشورهای عضو و برگزاری اجلاس های دوجانبه و چند جانبه اعلام کرد.

پس از اتمام پنل، پیش نویس اعلامیه وزیران برای طرح در اجلاس ۲۴-۲۸ نوامبر ۲۰۱۴ مورد بررسی قرار گرفت. (متن پیش نویس اعلامیه وزیران حاصل جلسات و مشورت های اعضای گروه راهبری منطقه ای، متشکل از تعدادی از نمایندگان کشورهای عضو و کارشناسان اسکاپ و نمایندگان سازمان های منطقه ای مرتبط است)

در اعلامیه وزیران بر موارد زیر تاکید می کنند:

- ۱- تعهد کشورها بر ثبت وقایع حیاتی عموم شهروندان بدون تبعیض
- ۲- ضرورت وجود آمارهای دقیق و بهنگام جمعیت کشور به منظور استفاده در برنامه ریزی و نظارت بر اهداف توسعه ای در سطح ملی، منطقه ای و بین المللی

۳- توجه به نقش مهم نظام های ثبت احوال در دستیابی به توسعه جامع و مردم محور که موارد زیر را در بر میگیرد :

- ثبت وقایع و صدور مدارک هویتی برای ایجاد هویت اشخاص، وضعیت مدنی و روابط خانوادگی آنها و در نهایت بهره مندی از حقوق شهروندی

- نظارت و مدیریت عمومی از طریق تعهدات سیاسی و مسولیت دولت ها در ایجاد پایگا های داده جمعیتی

- تولید و انتشار آمارهای جمعیتی دقیق و به موقع برای سیاست گذاری - کاهش افراد بی تابعیت

- مقابله با جرایم سازمان یافته به خصوص قاچاق انسان

۴- نیاز به رویکردی جامع و منسجم جهت بهبود نظام ثبت احوال

۴- توجه به نقش سازمان های منطقه ای و بین المللی برای ارائه کمک های فنی و تبادل تجربیات

وزیران امضا کننده اعلامیه :

- آرمان مشترک خود را تا پایان سال ۲۰۲۴، وجود نظام ثبت احوال کار آمد و پاسخگو در منطقه اعلام می کنند

- برای رسیدن به آرمان مشترک سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۴ را به عنوان دهه ثبت احوال و آمارهای حیاتی در منطقه آسیا و پاسیفیک نامگذاری می کنند.

- تعهد خود را بر اجرای چارچوب اقدام منطقه ای اعلام می دارند.

- در راستای کاهش موانع ثبت احوال به خصوص در مناطق محروم و دور افتاده و حاشیه ای عزم جدی خواهند داشت.

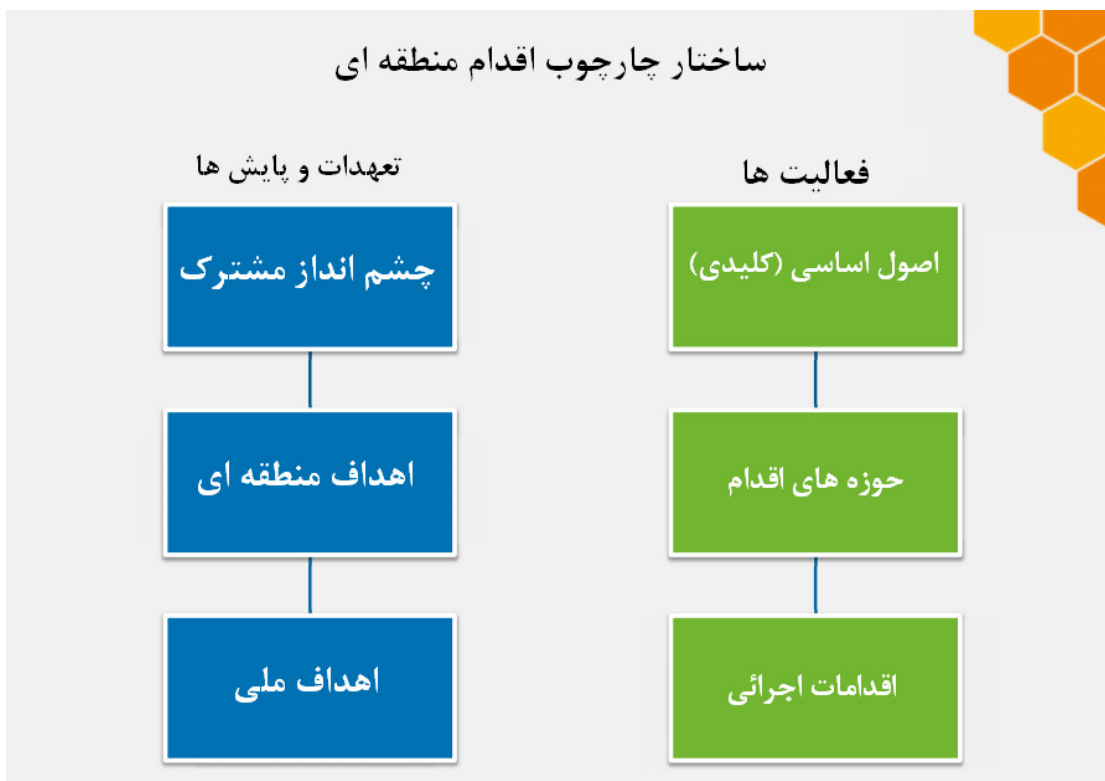
- وظیفه نظارت بر اجرای چارچوب اقدام منطقه ای و مدیریت دهه ثبت احوال را به گروه راهبری منطقه ای واگذار می کنند.

۵- در دومین روز اجلاس ، نمایندگان کشورها به بررسی چارچوب طرح اقدام منطقه ای پرداختند.

✓ اهم موارد مندرج در چارچوب اقدام منطقه ای عبارتند از :

- ۱- چارچوب اقدام منطقه ای برای اجرای اعلامیه وزیران می باشد.
- ۲- این چارچوب به منظور تمرکز و گسترش تلاش های دولت ها و شرکای آن برای ارتقای نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی در منطقه آسیا و پاسیفیک در دهه ۲۰۲۴-۲۰۱۵ خواهد بود.

۳- ساختار چارچوب اقدام منطقه ای

✓ چشم انداز مشترک

در چشم انداز مشترک تمامی مردم در آسیا و پاسیفیک از نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی پاسخگو و با پوشش کامل بهره مند خواهند شد که می تواند بهره مندی آنها را از حقوقشان فراهم نموده و از حکمرانی خوب، بهداشت و توسعه همه جانبه حمایت کند.

✓ اهداف منطقه ای برای سال ۲۰۲۴

دولت های عضو تا پایان سال ۲۰۲۴ اهداف منطقه ای زیر را پیگیری خواهند کرد:

- ثبت تمامی تولدها و مرگ ها در منطقه
- صدور اسناد هویتی برای تمامی متولدین منطقه برای اثبات هویت و بهره مندی از حقوق شهروندی.
- دسترسی به آمارهای حیاتی صحیح ، کامل و به هنگام مبتنی بر ثبت رویدادی حیاتی .

✓ اهداف ملی

- کشورها اهداف ملی خود تا سال ۲۰۲۴ درخصوص نظام ثبت احوال را مشخص و اعلام می کنند.
- زیرمجموعه هر هدف ، مجموعه ای از اهداف جزئی دیگر قرار دارد.
- اهداف ملی براساس توانایی و ظرفیت کشورها تعیین و اعلام می شود.
- هرکدام از اهداف ملی دارای مجموعه ای از ارزشها (Value) هستند که یا در وضعیتی هستند که در سال ۲۰۲۴ محقق می شوند و یا در سال مشخصی قبل از ۲۰۲۴ به اتمام می رسند.

مثال هائی از اهداف ملی:

تا سال ۲۰۲۴ حداقل ..... درصد از تولدهای واقع شده (در یکسال) در هر کشور به ثبت می رسند. یک کشور با پوشش ۸۵٪ ممکن است هدف ۹۹٪ را اعلام کند و کشور دیگر با پوشش ۵۵٪، هدف ۸۵٪ را اعلام کند، و یا یک کشور ممکن است زمان تولید و انتشار آمارهای حیاتی براساس سن، جنس، محل تولد حاصل از ثبت رویدادها توسط ثبت احوال را سال ۲۰۲۰ و کشور دیگر سال ۲۰۲۴ اعلام نماید.

✓ اصول اساسی (کلیدی)

اصول اساسی، همان اصول راهنمای اجرای چارچوب اقدام منطقه ای هستند که عبارتند از:

- کشورها اجرا کننده چارچوب اقدام منطقه ای خواهند بود.
- اقدامات به صورت مرحله ای می باشد.
- اصل انعطاف و پاسخگویی در آن مدنظر قرار گرفته است.
- به تجربیات و شرایط خاص هر کشور توجه می شود.
- مطابقت با اصول کلی حقوقی و حقوق بشر
- هماهنگی و یکپارچگی در طرح اقدام.

✓ حوزه های اقدام

دستیابی به چشم انداز مشترک، نیازمند هماهنگی و انسجام در حوزه ای مختلف یک کشور است، طرح اقدام، انجام مجموعه ای از اقدامات در حوزه های گوناگون حاکمیت را طلب می کند:

- ۱- تعهد سیاسی دولتها
- ۲- مشارکت عمومی مردم
- ۳- هماهنگی و یکپارچگی
- ۴- سیاستها، قوانین و اجرای مقررات

۵- زیرساخت ها و منابع

۶- فرآیندهای اجرایی و رویه ها.

۷- کیفیت در تولید و انتشار داده های مربوط به آمارهای حیاتی و استفاده از آنها.

✓ اقدامات اجرایی

فرایند اجرای چارچوب اقدام منطقه ای، در برگیرنده مجموعه ای از اقدامات مرحله ای دولت ها است. به عنوان مثال:

- ارزیابی جامع از نظام ثبت احوال برای تعیین اهداف ملی
- ایجاد یک مکانیزم هماهنگی در نظام ثبت احوال و آمارهای حیاتی
- ارزیابی گروههای حاشیه ای و مناطق کم پوشش و تعیین اهداف

✓ گزارش دهی و بازنگری:

چارچوب اقدام در برگیرنده سازو کار فرآیند گزارش دهی و بازنگری می باشد.

فعالیت	سال
ارائه گزارش کارهای بنیادی اعضاء و همکاران به دبیر	۲۰۱۵
اولین بازنگری منطقه ای	۲۰۱۶
ارائه گزارش میان دوره اعضا و همکاران به دبیر	۲۰۲۰
بازنگری منطقه ای میان دوره	۲۰۲۱
ارائه گزارش نهایی اعضا و همکاران به دبیر	۲۰۲۴
بازنگری نهایی منطقه ای	۲۰۲۵

سایر موارد:

در حاشیه نشست فرصتی پیش آمد تا مذاکرات و ملاقات هائی با برخی شرکت کنندگان انجام شود:

- در ملاقات با آقای Nicholas Oakeshott نماینده کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل وضعیت ثبت وقایع اتباع و مهاجرین خارجی در کشور و مشکلات حضور آنها برای ثبت احوال ایران توضیح داده شد و

ایشان ضمن خرسندی از اقدامات ثبت احوال ایران، برای ارائه تجربه کمک های تکنیکی اعلام آمادگی و تقاضا کردند امکان حضور ایشان و دیگر کارشناسان مرتبط با کمیساریا در ثبت احوال ایران فراهم گردد -خانم دکتر عزه محمد بدر نماینده سازمان بهداشت جهانی در شرق مدیترانه نیز در ملاقات با هیات دستاوردهای ثبت احوال ایران را که در نشست اخیر قاهره ارائه شده بود ستود و اعلام کرد که ثبت دقیق علت مرگ بسیار مورد توجه سازمان متبوعش قرار داد و ایران در بین کشورهای آسیای غربی از وضعیت میانه ای برخوردار است و مطمئن است در سالهای آتی ثبت احوال ایران در این زمینه پیشرفت خواهد کرد . وی اظهار امیدواری کرد که اجلاسی به میزبانی تهران در آینده نزدیک در خصوص ثبت وقایع حیاتی برگزار شود و از ثبت احوال ایران تقاضا کرد که در اجلاس های مرتبط حضور فعال داشته و تجربیات خود را ارائه کند و قول مساعد داد که در خصوص هزینه ها و ویزا همکاری به عمل آورد.

ملاقات های کوتاهی با نمایندگان پاکستان، آذربایجان، ترکیه، افغانستان به عمل آمد و هیات ایرانی آمادگی ثبت احوال ایران را برای همکاری و تبادل تجربیات اعلام نمود که مورد استقبال قرار گرفت.

